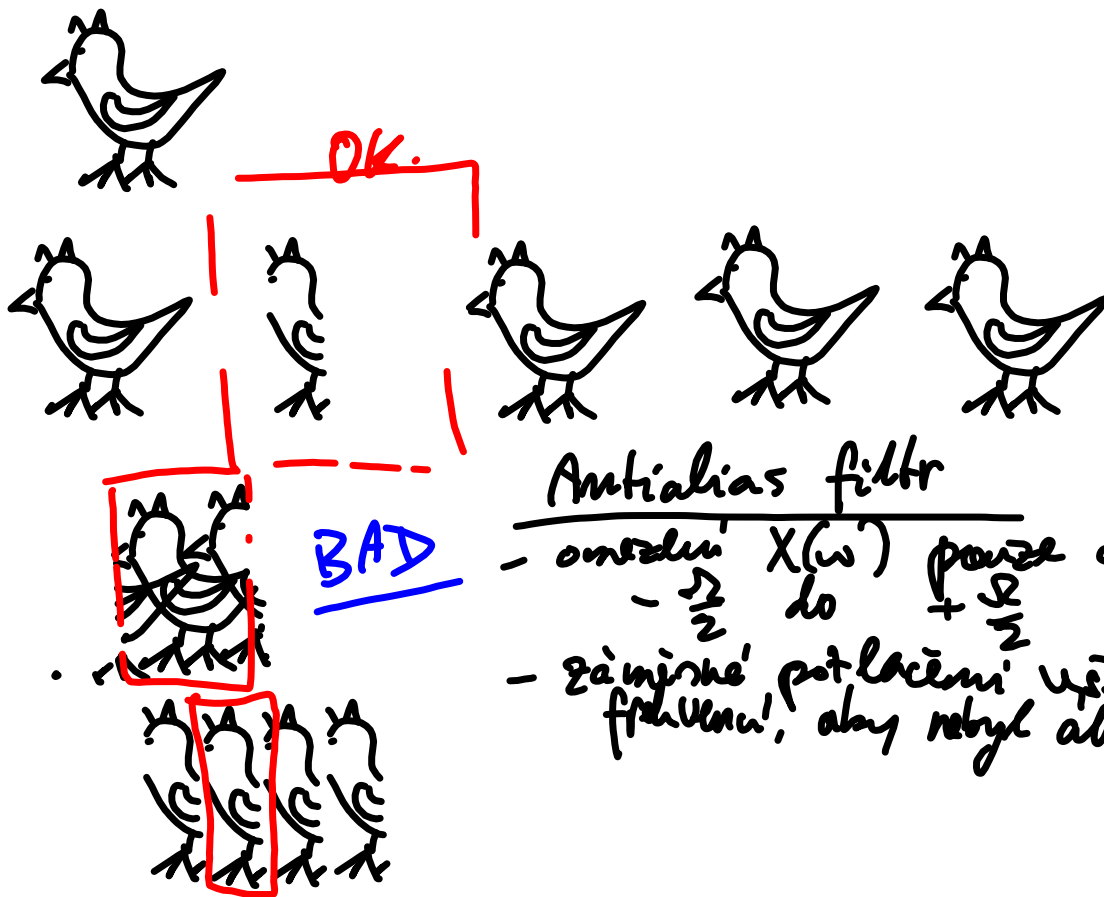

$2\omega_{max} < \Omega \quad (2f_{max} < F)$

Shannon - Kotelnikov - Nyquist - vzorkovací
 pro ideální zachování / rekonstrukci

Aliasing - není splněno: "kopie" přev.
 spát. se překrývají a sečítají.

Antialias filtr

- omezit $X(\omega)$ pouze od $-\frac{\Omega}{2}$ do $+\frac{\Omega}{2}$
- zároveň potlačení všech frekvencí, aby nebyl aliasing

Rekonstrukce

čas?

frekvence

rekonstrukční dolní propust!

$R(\omega)$

$X(\omega)$

$X_r(\omega) = X_s(\omega) \cdot R(\omega)$

$x_r(t) = \sum_{m=-\infty}^{\infty} x(nT) \text{sinc} \left[\frac{\Omega}{2} (t - nT) \right]$

rekonstrukce v časové oblasti

$x(t) = \text{IFT}(R(\omega))$ *konvoluce - impulsi*

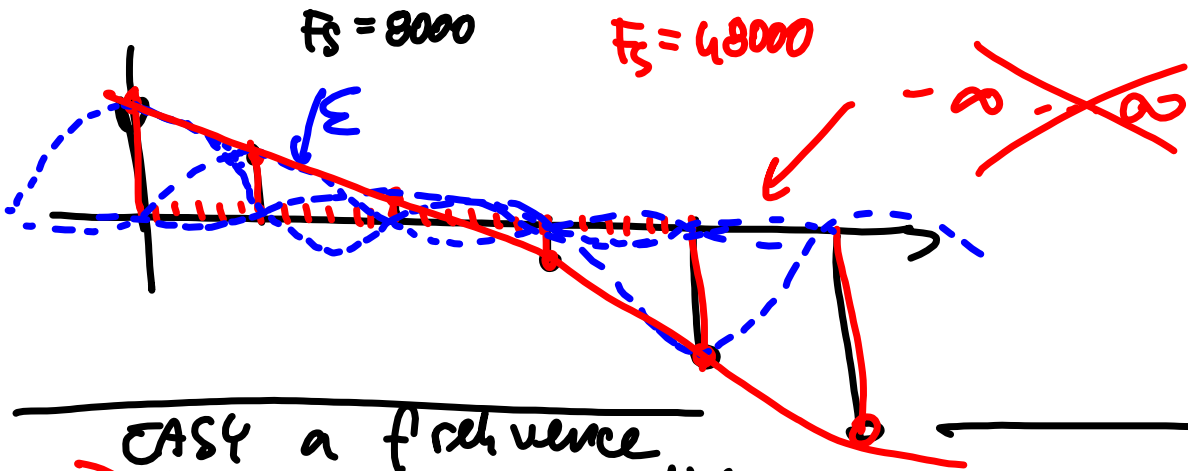
$\frac{1}{2\pi} \int_{-\infty}^{\infty} R(\omega) e^{j\omega t} d\omega = \frac{1}{2\pi T} \int_{-\frac{\Omega}{2}}^{\frac{\Omega}{2}} e^{j\omega t} d\omega =$

$\frac{T}{2\pi} \cdot \frac{\Omega}{T} \text{sinc} \left(\frac{\Omega}{2} t \right) = \text{sinc} \left(\frac{\Omega}{2} t \right)$

$\int_{-b}^b e^{jxy} dy = 2b \text{sinc}(bx)$ *S.P.*

$\frac{\Omega}{2} t = \pi \Rightarrow t = \left(\frac{2\pi}{\Omega} \right) = T!$

$\Omega = \frac{2\pi}{T} \quad T = \frac{2\pi}{\Omega}$

EASY a frekvence

~~teoreticky~~

$$x_s(t) = \sum_{n=-\infty}^{\infty} x(nT) \delta(t - nT)$$

prakticky:
 $x[n]$
 ↑
 diskretizaci čas, index, pořadí nebo vzhled

n	0	1	2	3	...
$x[n]$	.	.	.	.	.

co se stalo s časem?

$x(nT)$
 ↑
 [s]

$x[n]$
 ↑
 [ ]

Normalizace času
 $\frac{nT}{T}$
 n

bez rozměru!

co se stalo s frekvencí?

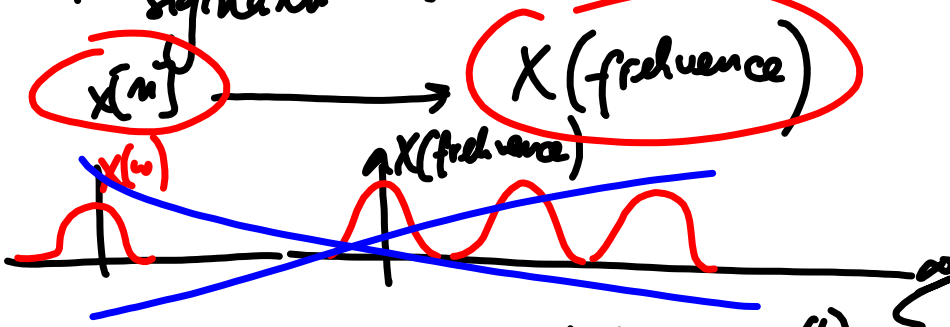
f'
 [ ]
 f [Hz]
 F_s [Hz]

WAV - klavíra F_s
 normalovaná frekvence
 $\omega' = \frac{\omega}{F_s}$

SPATNE!
 $\frac{f'}{F_s} = \frac{f}{F_s}$
 $f' = f$

príklad: cos na 440 Hz
 $x(t) = \cos(2\pi 440 t)$
 $x(nT) = \cos(2\pi 440 n \cdot \frac{1}{8000}) = \cos(2\pi \frac{440}{8000} n)$
 $F_s = 8000$ Hz $T = \frac{1}{8000}$
 norm. frekv.   norm. brab. frekv.

Spektrální analýza vzorkovaných (diskrétních) signálů

Máme: $x_s(t) = \sum_{n=-\infty}^{\infty} x(nT) \delta(t - nT)$

~~$X_s(j\omega) = \int_{-\infty}^{\infty} x_s(t) e^{-j\omega t} dt = \int_{-\infty}^{\infty} \sum_{n=-\infty}^{\infty} x(nT) \delta(t - nT) e^{-j\omega t} dt = \sum_{n=-\infty}^{\infty} x(nT) \int_{-\infty}^{\infty} \delta(t - nT) e^{-j\omega t} dt = \sum_{n=-\infty}^{\infty} x(nT) e^{-j\omega nT}$~~

$X_s(j\omega) = \int_{-\infty}^{\infty} x_s(t) e^{-j\omega t} dt = \int_{-\infty}^{\infty} \sum_{n=-\infty}^{\infty} x(nT) \delta(t - nT) e^{-j\omega t} dt = \sum_{n=-\infty}^{\infty} x(nT) \int_{-\infty}^{\infty} \delta(t - nT) e^{-j\omega t} dt = \sum_{n=-\infty}^{\infty} x(nT) e^{-j\omega nT}$

$= \sum_{n=-\infty}^{\infty} x(nT) e^{-j\omega nT} \xrightarrow{\frac{1}{T_s}}$

$= \sum_{n=-\infty}^{\infty} x[n] e^{-j\omega n \frac{1}{f_s}} = \sum_{n=-\infty}^{\infty} x[n] e^{-j\omega n}$

chci normované varianty!

DTFT Fourierova transf. s diskretním časem (Discrete time F. T.)

$X(e^{j\omega}) = \sum_{n=-\infty}^{\infty} x[n] e^{-j\omega n}$

funkce norm. kr. uh. frekv.

normované kr. uh. frekv.

Historická pozice:

$x(t) \rightarrow X(j\omega)$ F.T. $\leftrightarrow$ Laplace a f.

$x[n] \rightarrow X(e^{j\omega})$ DTFT $\leftrightarrow$ z-transformace

$x[n] = \frac{1}{2\pi} \int_{-\pi}^{\pi} X(e^{j\omega}) e^{+j\omega n} d\omega$
IDTFT

co je v normovaných kr. uh. frekv. vzorkovací frekvence?

$\frac{2\pi f_s}{f_s} = 2\pi$

Principiálne DFT + násobek vzorkovacej frekvencie

$$\tilde{X}(e^{j\omega}) = \sum_{n=-\infty}^{\infty} x[n] e^{-j\omega n}$$

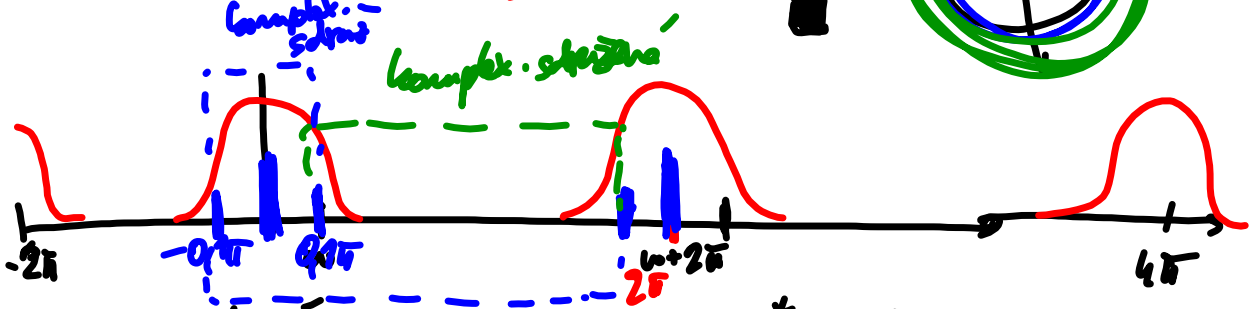
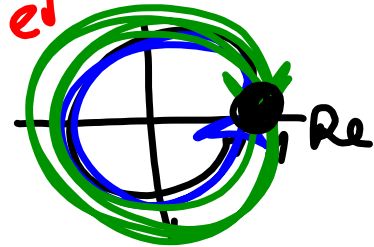
$\approx 2\pi$ pro norm. kruh. frekv.
 $e^{a+b} = e^a e^b$

$$\tilde{X}(e^{j(\omega+2\pi k)}) = \sum_{n=-\infty}^{\infty} x[n] e^{-j(\omega+2\pi k)n} =$$

$$= \sum_{n=-\infty}^{\infty} x[n] e^{-j\omega n} e^{-j2\pi kn} =$$

k celé číslo
 n celé číslo
 kn celé číslo
 $e^{-j2\pi kn} = 1$

$$= \sum_{n=-\infty}^{\infty} x[n] e^{-j\omega n} = \tilde{X}(e^{j\omega})$$

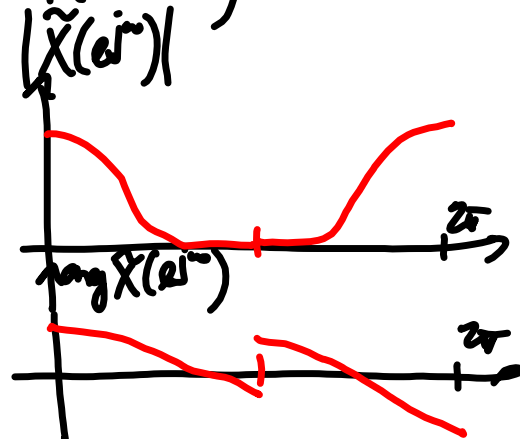

$x[n]$ reálné: $\tilde{X}(e^{j\omega}) = \tilde{X}^*(e^{-j\omega})$

$$\tilde{X}(e^{j\omega}) = \tilde{X}^*(e^{j(2\pi-\omega)}) \quad |\tilde{X}(e^{j\omega})|$$

pházovitá

norm. kruhová frekv.	?	2π
norm. frekv.?	:	1
kruh. frekv.	:	$2\pi F_s$
frekv.	:	F_s

SHRNUTI
 Terčičky

vzdel. op. $T = \frac{1}{F_s}$
 vzdel. funk. $\frac{1}{F_s} = \frac{1}{F_s}$
 krah. vz. fr. $\Omega_s = 2\pi F_s$

$x(t)$

$X(\omega)$

ω - normovaný čas
 $f = \frac{f}{F_s}$ norm. frekv. alebo
 $\omega = \frac{\omega_0}{F_s}$ norm. kruh. frekvencia

ω - normovaný čas
 $f = \frac{f}{F_s}$ norm. frekv. alebo
 $\omega = \frac{\omega_0}{F_s}$ norm. kruh. frekvencia

anti-aliasing filter body needed

$\int x(t) e^{j\omega t} dt$ obvyč.
 $\sum x[n] e^{j\omega n T}$ vzorková.

$2\omega_{max} < \Omega_s$
 $2f_{max} < F_s$
 toho v. čase

DFT
 výstup = $\sum_{n=0}^{N-1} x[n] e^{j\omega n T}$ vstup $e^{j\omega n T}$ čas frekvencia

$\tilde{X}(e^{j\omega}) = \sum_{n=-\infty}^{\infty} x[n] e^{-j\omega n}$ priama DFT.

$x[n] = \frac{1}{2\pi} \int_{-\pi}^{\pi} \tilde{X}(e^{j\omega}) e^{j\omega n} d\omega$

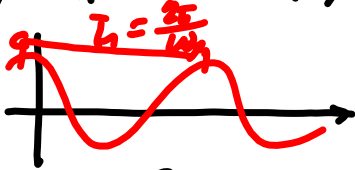
periodicita: $\tilde{X}(e^{j\omega}) = \tilde{X}(e^{j(\omega + 2\pi)})$
 symetrie (pre $x[n] \in \mathbb{R}$): $\tilde{X}(e^{j\omega}) = \tilde{X}^*(e^{-j\omega})$
 symetrie v intervale 0 až 2π :
 $\tilde{X}(e^{j\omega}) = \tilde{X}^*(e^{j(2\pi - \omega)})$

DFT: N vzorkov na vstupe $\rightarrow$ funkcia na výstupe
DFT: N vzorkov na vstupe $\rightarrow N$ vzorkov na výstupe.

Diskrétní signály
Periodicita vs. cosinusový

Analóg.

$$x(t) = C_1 \cos(\omega_1 t + \varphi_1)$$

$$T_1 = \frac{1}{f_1} = \frac{2\pi}{\omega_1}$$

2 různé $\omega_1 \Rightarrow$ 2 různé cosinusový!

Diskrétní

$$x[m] = C_2 \cos(\omega_1 m + \varphi_1)$$

normovaná křeh. frekv.

perioda?

~~$$N_1 = \frac{2\pi}{\omega_1}$$~~

nejde! N_1 musí být celý počet vzorků!

$$\omega_1(m + N_1) - \omega_1 m = k 2\pi$$

$$\omega_1 N_1 = k 2\pi$$

$$\omega_1 N_1 = k 2\pi$$

$$\omega = \frac{\pi}{8}$$

$$N_1 = k \frac{2\pi}{\frac{\pi}{8}} = k 16 \quad k=1 \quad N_1 = 16$$

$$N_1 = k \frac{2\pi}{\omega_1}$$

k ledit, ať bude N_1 celé

$$\omega = \frac{8\pi}{31}$$

$$N_1 = k \frac{2\pi}{\frac{8\pi}{31}} = k \frac{31}{4} \quad k=4 \quad N_1 = 31$$

$$\omega = \frac{1}{6}$$

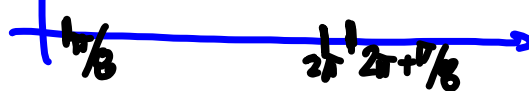
$$N_1 = k \frac{2\pi}{\frac{1}{6}} = k 12\pi \quad \text{NE!}$$

Vzok. frekv. v norm. frekv.

$$\omega_{max} < \pi$$

$$\omega = \frac{17\pi}{8}$$

$$N_1 = k \frac{2\pi}{\frac{17\pi}{8}} = k \frac{16}{17} \quad k=17 \quad N_1 = 16$$

- složitější vztah mezi ω_1 a N_1
- pro dvě různé $\omega_1 \rightarrow$ stejná N_1 stejná cosinusová!

Operace s disk. signály

n	-3	-2	-1	0	1	2	3	4	5	6	7	8
$x[n]$	-3	6	8	-2	5	3	7	-3	6	5	2	-

okénová funkce $R_N[n] = \begin{cases} 1 & \text{pro } n \in [0 \dots N-1] \\ 0 & \text{jinde} \end{cases}$

$R_4[n]$	0	0	0	1	1	1	1	0				
----------	---	---	---	---	---	---	---	---	--	--	--	--

Omezení na signál díky N :

$y[n] = x[n] \cdot R_N[n]$

n	-2	-1	0	1	2	3	4	5	6	7
	0	0	0	-2	5	3	7	0	0	0

Periodizace s periodou N

n	-4	-3	-2	-1	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
	-2	5	3	1	-2	5	3	1	-2	5	3	1	-2	5	3	1

$p[n] = y[\text{mod}_N(n)]$

$\text{mod}_4(n)$	1	2	3	0	1	2	3	0	1	2	3	0	1	2	3
-------------------	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

Periodizace s posunutím

n		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
	-2	5	3	1	-2	5	3	1	-2	5	3

$pp[n] = y[\text{mod}_N(n-1)]$

$n-1$		-1	0	1	2	3	4	5
$\text{mod}_4(n-1)$		0	1	2	3	0	1	2

Kruhové posunutí

n	0	1	2	3	
$x[n]$	-2	5	3	1	
		1	-2	5	3

$kp[n] = R_N[n] \cdot [\text{mod}_4(n-1)]$